

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΝΟΜΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
 ΔΗΜΟΣ ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗΣ
 ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
 ΓΡΑΦΕΙΟ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ
 Πληροφορίες: Σ. Φιλοπούλου
 Ταχ. Δ/ση: Βρυούλων 125 & Φιλαδέλφειας
 Τ.Κ. 16121 ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ
 Τηλ: 213 2010701
 Fax: 2107295917

ΚΑΙΣΑΡΙΑΝΗ: 11/04/2023
 ΑΡ. ΠΡΩΤ.: 10561

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΟΥ
10^η Συνεδρίαση 11-04-2023
ΑΡ. ΑΠΟΦΑΣΗΣ : 56/2023

ΘΕΜΑ: Περί εγκρίσεως καταβολής αποζημίωσης για την αποκατάσταση ζημιών Ι.Χ. αυτοκινήτου.

Πρακτικό της με αριθμό **10ης/2023 τακτικής συνεδρίασης** της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου Καισαριανής, η οποία διεξήχθη την **11^η** του μηνός **ΑΠΡΙΛΙΟΥ** έτους **2023** ημέρα **ΤΡΙΤΗ** και ώρα **08:00 π. μ.** μέσω τηλεδιάσκεψης, ύστερα από την υπ' αριθμ. πρωτ. **10343/07 -04-2023** έγγραφη πρόσκληση του Δημάρχου. Η πρόσκληση επιδόθηκε σε κάθε ένα μέλος της Οικονομικής Επιτροπής σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 67 παρ. 5 και 75 παρ. 6 του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ Α' 87), το άρθρο 10 της Πράξης Νομοθετικού περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών εμφάνισης Κορωνοϊού COVID-19 και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσης του» (ΦΕΚ 55/11-03-2020), την αριθ. 40/31-3-2020 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών «*Ενημέρωση για την εφαρμογή του κανονιστικού πλαισίου αντιμετώπισης του κορωνοϊού COVID-19, αναφορικά με την οργάνωση και λειτουργία των δήμων*».

Διαπιστώθηκε ότι υπήρχε νόμιμη απαρτία, δεδομένου ότι παρουσία του Δημάρχου-Προέδρου παραβρέθηκαν στην συνεδρίαση έξι (6) μέλη.

Ονομαστικά οι:

ΠΑΡΟΝΤΑ	ΑΠΟΝΤΑ
Βοσκόπουλος Χρήστος Δήμαρχος-Πρόεδρος	
1. Τσιροζίδης Ιωάννης	
2. Κιτσέλλης Εμμανουήλ	
3. Αντωνόπουλος Δημήτριος	
4. Πολυχρονάκης Συμεών	
5. Γραφίδου Γεσθημανή	
6. Παραγυιού Άννα	

Τα πρακτικά της συνεδρίασης τηρήθηκαν από την υπάλληλο ΔΕ Διοικητική Γραμματέα του Δήμου Φιλοπούλου Στυλιανή.

Ο Δήμαρχος-Πρόεδρος της Οικονομικής Επιτροπής κος Βοσκόπουλος Χρήστος εισηγούμενος το **δεύτερο θέμα της ημερησίας διάταξης** θέτει υπόψη των μελών της Οικονομικής Επιτροπής την με αριθμ. Πρωτ.: 10321/07-04-2023 εισήγηση της Γενικής

Γραμματέα του Δήμου κ. Στεφανίδη Χρυσάνθης καθώς και την γνωμοδότηση του Ειδικού Συνεργάτη του Δημάρχου κ. Μηλιαράκη Κωνσταντίνου όπου έχουν ως εξής:

Σας διαβιβάζουμε την από 2-11-202 Γνωμοδότηση του Νομικού Συνεργάτη κ. Κωνσταντίνου Μηλιαράκη για την κατάρτιση εξώδικου συμβιβασμού ,περί καταβολής αποζημίωσης στον αιτούντα κ. Ντόκου Παναγιώτη του Λάμπρου, προς αποκατάσταση των θετικών ζημιών που υπέστη το Ι.Χ. αυτοκίνητο του ,στις 18.10.2021 λόγω έντονων καιρικών φαινομένων και παρακαλούμε για την λήψη σχετικής απόφασης.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Δυνάμει της με αριθμό πρωτοκόλλου 4495/16.3.2022 αιτήσεως του Παναγιώτη Ντόκου του Λάμπρου, κατοίκου Καισαριανής Αττικής, οδός Συμβρισσαρίου αρ. 85-87, ο ανωτέρω αιτών ζήτησε την καταβολή από το Δήμο του ποσού των 719,20 ευρώ, ως αποζημίωση για την αποκατάσταση των θετικών ζημιών που υπέστη το με αριθμό κυκλοφορίας ΙΤΑ-5740Ι.Χ.Ε.,μάρκας ALFAROMEOMITO, ιδιοκτησίαςτου, από πτώση κλαδιών δέντρου, η οποία διαπιστώθηκε στις 18.10.2021, στη διασταύρωση των οδών Σολομωνίδου και Φιλαδελφείας στην Καισαριανή, λόγω έντονων καιρικών φαινομένων (ισχυρός αέρας)που έλαβαν χώρα κατά την ανωτέρω ημερομηνία, 18.10.2021.

Με την πιο πάνω αίτησή του ο αιτών επισύναψε:

- Φωτογραφίες στις οποίες εμφανίζονται οι ζημιές που υπέστη το ανωτέρω όχημα από την πτώση κλαδιών δέντρου, στις οποίες εμφανίζεται και η πινακίδα του οχήματος, χωρίς αυτές να φέρουν ημερομηνία λήψης τους.
- Προσφορά εργασιών αποκατάστασης ζημιών της εταιρείας «Α. ΘΕΟΧΑΡΗΣ – Γ. ΠΕΡΙΝΑΡΟΣ Ο.Ε.» (ΦΑΝΟΠΟΙΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ), σύμφωνα με την οποία το συνολικό κόστος για την αποκατάσταση των ζημιών του οχήματος του αιτούντος ανέρχεται σε 719,20 ευρώ.
- Φωτοτυπία άδειας κυκλοφορίας του οχήματος.
- Ασφαλιστήριο συμβόλαιο του οχήματός περιόδου από 08.05.2021 έως 08.11.2021, από το οποίο προκύπτει ότι δενυπάρχει κάλυψη για φυσικά φαινόμενα.
- Απόσπασμα του ημερησίου δελτίου συμβάντων οχήματος της Διεύθυνσης Άμεσης Δράσης Αττικής, της 18.11.2021 και ώρας από 21:35 έως 21:40, στο οποίο βεβαιώνεται ότι οι αρμόδιοι αστυνομικοί υπάλληλοι μετέβησαν στη συμβολή των οδών Σολομωνίδου και Φιλαδελφείας στην Καισαριανή, όπου τους υποδείχθηκαν από τον αιτούντα φθορές από σπασμένο δέντρο στην εμπρόσθια και δεξιά πλευρά του οχήματος.

Η εν λόγω αίτηση εισάγεται προς συζήτηση ενώπιον της αρμόδιας Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου σύμφωνα με το άρθρο 72 παρ. 1 εδ. Ιδ Ν. 3852/2010, όπως το εδάφιο αυτό αντικαταστάθηκε με το άρθρο 6 παρ. 5 του Ν. 4071/2012.Σύμφωνα με την άνω διάταξη η Οικονομική Επιτροπή αποφασίζει για το δικαστικό συμβιβασμό και τον εξώδικο συμβιβασμό ή κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο μέχρι του ποσού των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ και εισηγείται στο δημοτικό συμβούλιο για τον εξώδικο συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχουν αντικείμενο που υπερβαίνει το παραπάνω ποσό».

Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 2 του εν λόγω άρθρου «για τις περιπτώσεις ιβ', ιγ' και ιδ' της προηγούμενης παραγράφου, η απόφαση λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η ανυπαρξία της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης.

Από τις ανωτέρω διατάξεις του νέου Δ.Κ.Κ. προκύπτει ότι οι δήμοι και οι κοινότητες μπορούν να κατάρτιζούν για όσα θέματα δεν εξέρχονται από τη δυνατότητά τους αυτή, εξώδικο ή δικαστικό συμβιβασμό που γίνεται κατά τον διαγραφόμενο από την ως άνω διάταξη τρόπο με τις εντεύθεν ουσιαστικές και δικονομικές συνέπειες.

Η Οικονομική Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω έγγραφα πρέπει κατά την άποψή μου να κρίνει τα εξής:

Στο άρθρο 105 του Εισ.Ν.Α.Κ. ορίζεται ότι: «Για παράνομες πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, το δημόσιο ενέχεται σε αποζημίωση, εκτός αν η πράξη ή η παράλειψη έγινε κατά παράβαση διάταξης που υπάρχει για χάρη του γενικού συμφέροντος ...» και στο άρθρο 106 του Εισ.Ν.Α.Κ. ορίζεται ότι: «Οι διατάξεις των δύο προηγούμενων άρθρων εφαρμόζονται και για την ευθύνη των δήμων, των κοινοτήτων ή των άλλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από πράξεις ή παραλείψεις των οργάνων που βρίσκονται στην υπηρεσία τους».

Σύμφωνα με τη νομολογία, κατά την έννοια των διατάξεων αυτών, ευθύνη του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. προς αποζημίωση γεννάται όχι μόνο από την έκδοση μη νόμιμης εκτελεστής διοικητικής πράξης ή από τη μη νόμιμη παράλειψη έκδοσης τέτοιας πράξης, αλλά και από παράνομες υλικές ενέργειες των οργάνων του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή από παραλείψεις οφειλόμενων υλικών ενεργειών αυτών, εφόσον οι υλικές αυτές ενέργειες συνάπτονται με την οργάνωση και τη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών ή των υπηρεσιών νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου και δεν συνάπτονται με την ιδιωτική διαχείριση του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ούτε οφείλονται σε προσωπικό πταίσμα οργάνου που ενήργησε εκτός του κύκλου των υπηρεσιακών του καθηκόντων (ΑΕΔ 5/1995, ΣτΕ 2739/2000, 740/2001). Ο, κατά τα ανωτέρω, παράνομος χαρακτήρας της ζημιογόνου πράξης, παράλειψης ή υλικής ενέργειας αρκεί για να στοιχειοθετηθεί η ευθύνη του Δημοσίου, χωρίς να απαιτείται και η διαπίστωση πταίσματος του οργάνου του (βλ. ΣτΕ 2187/2015, 877/2013, 4133, 1352/2011, 1413/2006). Απαραίτητη, πάντως, προϋπόθεση για την επιδίκαση αποζημίωσης είναι η ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της παράνομης πράξης ή παράλειψης ή υλικής ενέργειας ή παράλειψης υλικής ενέργειας του δημοσίου οργάνου και της επελθούσας ζημίας (βλ. ΣτΕ 4133/2011 επταμ.). Αιτιώδης δε σύνδεσμος υπάρχει όταν, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, η πράξη ή η παράλειψη είναι επαρκώς ικανή (πρόσφορη) και μπορεί αντικειμενικά κατά τη συνήθη και κανονική πορεία των πραγμάτων και χωρίς τη μεσολάβηση άλλου περιστατικού να επιφέρει τη ζημία την οποία και επέφερε στη συγκεκριμένη περίπτωση (βλ. ΣτΕ 877/2013 επταμ., 473/2011, 322/2009 επταμ., 334/2008 επταμ. κ.ά.). Εξάλλου, τα αναπότρεπτα φυσικά φαινόμενα δεν συνιστούν, εξ ορισμού, ανωτέρα βία που επιφέρει ζημία, αλλά μόνο όταν εκδηλωθούν κατά τρόπο που δεν ήταν δυνατό να προβλεφθεί και με ένταση που καθιστούν τη ζημία αναπόφευκτη (βλ. ΣτΕ 3632/2001, ΔΕφΑθ 2769, 3903/2017, 4609/2015, ΔΕφΚομ 185/2017). Τέλος, το Δημόσιο υποχρεούται σε αποκατάσταση κάθε θετικής ή αποθετικής ζημίας, ενώ το δικαστήριο δύναται να επιδικάσει σε βάρος του χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 932 του Αστικού Κώδικα (βλ. ΣτΕ 2668, 1906/2015, 1541/2013, 1243/2010, 2412/2009, 1677/2008, 1915, 2559/2007, 2100/2006 κ.ά.).

Περαιτέρω ο δήμος είναι αρμόδιος, μεταξύ άλλων, για τη συντήρηση, επίβλεψη και ασφαλή χρήση από πλευράς των πολιτών των χώρων στους οποίους έχουν φυτευτεί δένδρα. Ειδικότερα, επιβάλλεται σε βάρος του οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης, υποχρέωση να προβαίνει σε κάθε αναγκαία ενέργεια και να λαμβάνει, προληπτικώς, όλα τα κατάλληλα μέτρα για να αποτρέψει την πτώση των δένδρων ή κλαδιών τους, προκειμένου να εξασφαλίζεται η ασφαλής κίνηση των πεζών και οχημάτων και η στάθμευση των τελευταίων στις παρακείμενες δημοτικές οδούς. Αν τα αρμόδια όργανα του δήμου, κατά την άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί, παραλείψουν να προβούν, όπως οφείλουν, στη λήψη των απαραίτητων προστατευτικών μέτρων συντήρησης των δένδρων που είναι φυτεμένα εντός των ορίων του δήμου, με αποτέλεσμα να προκληθεί βλάβη σε διερχόμενα άτομα ή σταθμευμένα οχήματα, το νομικό πρόσωπο ευθύνεται σε αποζημίωση για την ζημία που προκλήθηκε, συνεπεία της παράλειψης αυτής (βλ. ΔΕφΚομ 185/2017, ΣτΕ 4331/2000). Εξάλλου, η κακοκαιρία δεν

μπορεί να θεωρηθεί απρόβλεπτο και αναπόφευκτο γεγονός, αλλά πιθανό, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας, και δυνάμενο να αποφευχθεί με την καταβολή της επιμέλειας του μέσου συνετού ανθρώπου (βλ. Σ.τ.Ε. 3098/2015).

Επειδή στην προκειμένη περίπτωση, κατά την άποψή μου, τα έντονα καιρικά φαινόμενα που επισυνέβησαν την ημέρα εκείνη (ισχυρός αέρας) δεν ήταν τέτοιας σφοδρότητας ώστε να άρουν την υποχρέωση επιμέλειας που επέδειξε ο Δήμος αναφορικά με την κοπή και συντήρηση των δέντρων της περιφέρειάς του, προκύπτει δε ότι έχουν συμβεί οι ανωτέρω ζημιές στο υπό κρίση όχημα, το οποίο, φαίνεται να ήταν σύννομα σταθμευμένο, σε περιοχή αρμοδιότητας του Δήμου Καισαριανής, όπως προκύπτει από τα ανωτέρω προσκομιζόμενα έγγραφα και ιδιαίτερος από το απόσπασμα του ημερησίου δελτίου συμβάντων.

Περαιτέρω με βάση τη νομολογία που έχουν διαμορφώσει μέχρι σήμερα τα διοικητικά δικαστήρια σε περιπτώσεις ζημιών σε οχήματα, λόγω πτώσης δέντρων, ακόμη και σε περιπτώσεις έντονων καιρικών φαινομένων, αναφορικά με την υποχρέωση των δημοτικών Αρχών για τη συντήρηση και κοπή αυτών και την «οιονεί» αντικειμενική τους ευθύνη, ήτοι ανεξαρτήτως υπαιτιότητας (ενδεικτικά ΣτΕ 3098/2015, Δ.Εφ.Θεσσ. 204/2021, ΔΕφΑθ 5124/2014, 70/2006, ΔΠΡΑΘ 12162/2020, 6462/2019), είναι λίαν πιθανόν η αξίωση να ευδοκιμήσει σε περίπτωση ασκήσεως σχετικής αγωγής, την οποία με βεβαιότητα θα ασκήσει, δεδομένου ότι με βάση τη νομολογία, σε συναφείς περιπτώσεις (βεβαίως εν προκειμένω πρόκειται αντικειμενικά για φαινόμενα εξαιρετικά μεγάλης έντασης), έχει κριθεί ότι η ευθύνη του Δήμου είναι αντικειμενική ενώ δεν προκύπτει ότι η πτώση του δένδρου οφείλεται σε λόγους ανωτέρας βίας, ήτοι ασυνήθη για τη συγκεκριμένη περίοδο κακοκαιρία, μη δυνάμενη να προβλεφθεί με μέτρα άκρας επιμέλειας, αντίθετα η εκρίζωση δένδρων, ιδίως σε περίπτωση κακοκαιρίας και θυελλωδών ανέμων, δεν μπορεί να θεωρηθεί απρόβλεπτο και αναπόφευκτο γεγονός, αλλά πιθανό, κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας και δυνάμενο να αποφευχθεί με την καταβολή της επιμέλειας του μέσου συνετού ανθρώπου (συντήρηση ή κοπή του δένδρου).

Συνεπώς, λαμβανομένων υπόψη,

- των ζημιών που υπέστη το επίμαχο όχημα, οι οποίες σύμφωνα με τα προαναφερθέντα έγγραφα ανέρχονται στο ποσό των 719,20 ευρώ, ποσό το οποίο σε περίπτωση ευδοκίμησης σχετικής αγωγής, θα επιβαρυνθεί με τόκους υπερημερίας, πέραν της τυχόν συνεπιδίκασης κονδυλίων όπως μείωση αγοραστικής αξίας, ηθική βλάβη κ.λπ.
- των δικαστικών εξόδων για την εκπροσώπηση του Δήμου ενώπιον των τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων, τα οποία ανέρχονται κατ' ελάχιστον σε περίπου 290,16 ευρώ (γραμμάτιο προείσπραξης),
- της πιθανολογούμενης ευδοκίμησης της αγωγής, σύμφωνα με τα πιο πάνω,
- της υφιστάμενης νομολογίας, η οποία, ωστόσο, μπορεί να μεταβληθεί στο μέλλον,

ΓΝΩΜΟΛΟΓΩ

Ότι με τα ισχύοντα σήμερα δεδομένα είναι δυνατή και θα μπορούσε να αποβεί προς όφελος του Δήμου, η οικονομική επιτροπή στην κατάρτιση εξωδίκου συμβιβασμού, με συνολική καταβολή προς τον αιτούντα, ως εύλογου, του ποσού των επτακοσίων (700,00) ευρώ ή άλλως στο ποσό που θα καθορίσει η Οικονομική Επιτροπή Σας, σταθμιζόμενων όλων των ανωτέρω αναφερομένων.

Για την κατάρτιση του συμβιβασμού θα πρέπει, μετά την έκδοση της απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής, ο αιτών να προσκομίσει υπεύθυνη δήλωση με βεβαίωση γνησίου υπογραφής, ότι αποδέχεται την πρόταση του συμβιβασμού και παραιτείται ρητά από κάθε άλλη αξίωσή του σχετικά με την ανωτέρω ζημία.

Κατόπιν της ανωτέρω εισήγησης και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 72 του ν. 3852/2010 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, καλείται η Οικονομική Επιτροπή να αποφασίσει σχετικά.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Μετά από διαλογική συζήτηση η οποία καταγράφεται στα απομαγνητοφωνημένα πρακτικά και λαμβάνοντας υπ' όψιν:

- Την εισήγηση της Γενικής Γραμματέα του Δήμου
- Την γνωμοδότηση του Ειδικού Συνεργάτη του Δημάρχου
- Την σχετική νομοθεσία

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΟΜΟΦΩΝΑ

Εγκρίνει την κατάρτιση εξωδίκου συμβιβασμού για την αποκατάσταση ζημιών Ι.Χ αυτοκινήτου , με συνολική καταβολή προς τον Ντόκο Παναγιώτη ποσού των επτακοσίων (700,00€) ευρώ όπου θα καταλογιστεί στον Κ.Α 00-6492.0001 έτους 2023.

Μετά την έκδοση της απόφασης της Οικονομικής Επιτροπής, ο αιτών θα προσκομίσει υπεύθυνη δήλωση με βεβαίωση γνησίου υπογραφής, ότι αποδέχεται την πρόταση του συμβιβασμού και παραιτείται ρητά από κάθε άλλη αξίωσή του σχετικά με την ανωτέρω ζημία.

Η απόφαση αυτή έλαβε αύξοντα αριθμό 56/2023

Γι' αυτό έχει συνταχθεί το πρακτικό αυτό το οποίο αφού αναγνώσθηκε στα μέλη της Οικονομικής Επιτροπής και βεβαιώθηκε υπογράφεται ως ακολούθως:

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ-ΔΗΜΑΡΧΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

- 1.Τσιροζίδης Ιωάννης
2. Κιτσέλλης Εμμανουήλ
3. Αντωνόπουλος Δημήτριος
4. Πολυχρονάκης Συμεών
5. Γραφίδου Γεσθημανή
- 6.Παραγυιού Άννα

ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Καισαριανή 11/04/2023
Ακριβές απόσπασμα για χρήση
της υπηρεσίας

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ - ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

ΒΟΣΚΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ